

Autobedrijf Sint-Andries (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2016G32

Juli – September 2016

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2016

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	5
2.4 Conclusie	6
Deel 3: Bibliografie.....	7

FIGURENLIJST (2016G32)

Figuur 1: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart.	4
--	---

TABELLENLIJST (2016G32)

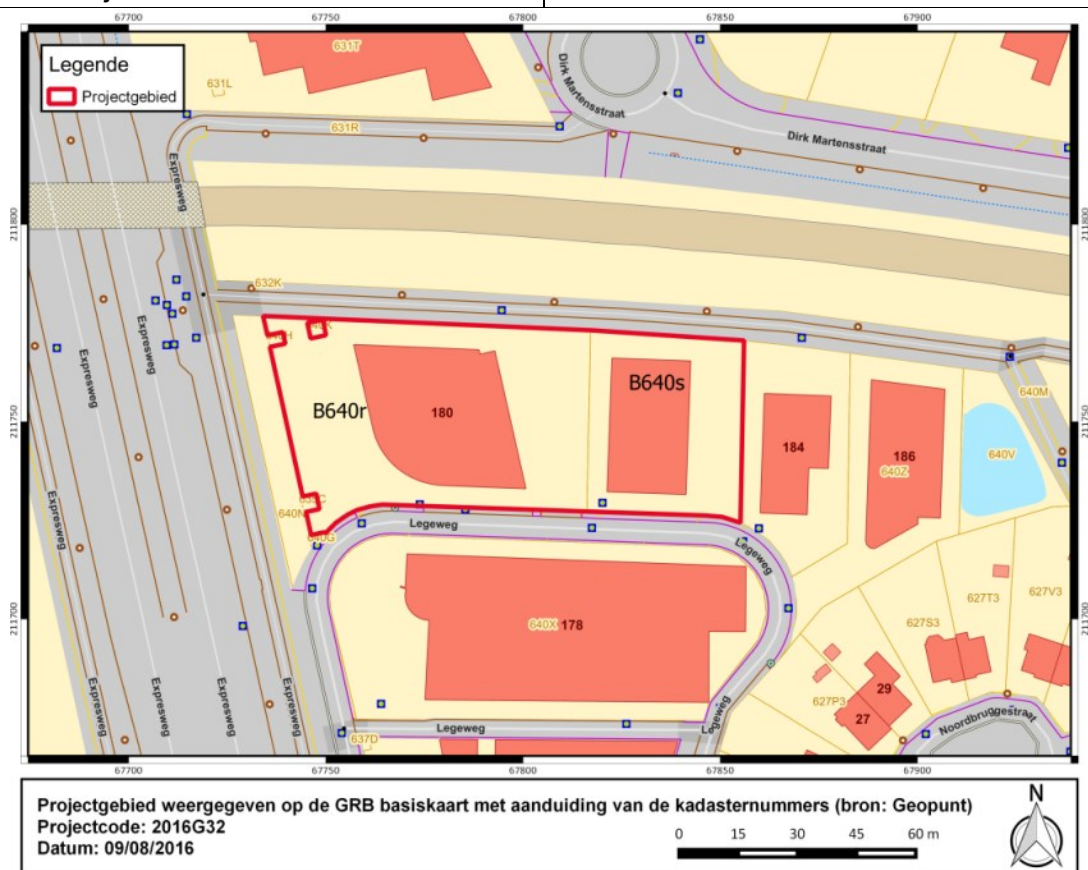
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Autobedrijf Spegelaere Legeweg 180 8200 Sint-Andries Brugge	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	Sint-Andries
	Postcode	8200
	Adres	Legeweg 180
	Toponiem	Autobedrijf Sint-Andries
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 67177 Y _{min} = 211277 X _{max} = 68587 Y _{max} = 212256
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge afd 30, sectie B, nrs. 640r en 640s Figuur 1	

Figuur 1: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart.

2.2 Synthese

De initiatiefnemer plant de sloop van bestaande infrastructuur en de bouw van een nieuw autobedrijf te Sint-Andries, deelgemeente van Brugge (provincie West-Vlaanderen). Het projectgebied is begrensd door spoorlijn 50(A) in het noorden, de Legeweg in het zuiden en de expressweg N31 in het oosten.

Landschappelijk gezien is het terrein gelegen in de zandstreek. De ondergrond bestaat volgens de Quartairgeologische kaart uit eolische afzettingen. De bodemkaart van Vlaanderen geeft ter hoogte van het plangebied een matig droge zandbodem weer. Dit impliceert dat het archeologisch niveau zich relatief dicht bij de oppervlakte bevindt. Het terrein is gelegen op de uitloper van de flank van een heuvelrug. Hoewel een dunne laag colluvium mogelijk is, moet de eigenlijke accumulatie van afgespoeld bodemmateriaal naar alle vermoeden verder naar het noordoosten gesitueerd worden, aan de voet van de helling.

Historisch gezien hangt de ontwikkeling van Sint-Andries samen met die van de stad Brugge en van de Sint-Andriesabdij vanaf de stichting in de 11^e eeuw. Het terrein lag buiten de stadsomwalling en was in hoofdzaak een agrarisch exploitatiegebied van zowel de stad als de clerus. De studie van cartografische bronnen bevestigt het agrarische karakter van het projectgebied. Deze landbouwfunctie wijzigt pas op het einde van de 21^e eeuw.

De Centraal Archeologische Inventaris geeft op of in de directe omgeving van het plangebied geen gekende archeologische indicatoren weer. Op ca. 1,5km ten zuiden van het projectgebied is bij een serie van prospecties en opgravingen een reeks bewoningssporen uit de ijzertijd, romeinse periode en middeleeuwen aangesneden. Ook funeraire monumenten uit de bronstijd werden vlakbij waargenomen en onderzocht. Deze bewoning en begraving lijkt zich te concentreren op de heuvelrug ten zuiden van het plangebied, wat niet verwonderlijk is. Deze verhevenheden in het landschap hebben steeds een grote aantrekkingskracht gehad op gemeenschappen in het verleden.

Het plangebied zelf is, in haar landschappelijke context gezien, minder aantrekkelijk voor echte bewoning in het verleden; de lagere ligging en in de nabijheid gelegen nederzettingen op een heuvel maakt het potentieel naar bewoningssporen eerder klein. Men kan wel veronderstellen dat het terrein meer geschikt was voor subsistentieactiviteiten allerhande of ambachtelijke productie in functie van de hoger gelegen woonerven.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor het projectgebied te Sint-Andries wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. De vermoede mate van verstoring, in combinatie met de bescheiden oppervlakte en de afwezigheid van archeologische indicatoren in de directe omgeving vormen voldoende argument om af te zien van eender welke vorm van verder vooronderzoek, met of zonder ingreep in de bodem.

Het voornaamste argument om af te zien van verder onderzoek in dit dossier is de vermoede mate van verstoring. In het dossier ontbreken de eigenlijke bouwplannen en snedes van de huidige bebouwing. Op de meest recente luchtfoto is duidelijk zichtbaar dat het terrein, waar niet bebouwd, verhard is. Deze verharding bestaat uit asfalt op een funderingslaag. Naar alle waarschijnlijkheid is deze funderingslaag tot 40 à 50cm onder het maaiveld ingegraven.

Onder de huidige bebouwing moet eveneens rekening gehouden worden met een verstoring van minimaal 40 à 50cm voor de vloerplaat en waarschijnlijk nog dieper voor de funderingen van beide structuren. Ook moet men de lokale verstoringen voor allerhande nutsleidingen in acht nemen.

Er moet dus rekening gehouden worden met een terrein waar de toplaag quasi integraal geroerd is. Rekening houdend met het feit dat volgens de bodemkaart de teelaarde gemiddeld een 30-tal cm dik is en dat zandbodems zeer kwetsbaar zijn voor dit soort werkzaamheden is de kans meer dan waarschijnlijk dat het archeologisch niveau binnen het plangebied niet langer intact is.

Een bijkomend argument om af te zien van verder onderzoek is een matig tot bescheiden archeologisch potentieel. Op archeologisch vlak zijn er geen indicatoren voor de aanwezigheid van een site op het plangebied zelf of in de directe omgeving. De aanleg van het bedrijventerrein in de late jaren '90 heeft geen enkele melding opgeleverd of toevalsvondst aan het licht gebracht.

Op basis van eerder onderzoek is duidelijk geworden dat de bewoning en begraving in de bronstijd, late ijzertijd, romeinse periode en middeleeuwen moet gesitueerd worden op de heuvelrug ten zuiden van het projectgebied. Cartografisch onderzoek laat geen twijfel bestaan over het rurale karakter van het plangebied vanaf de 18^e eeuw, vermoedelijk was dit al het geval in de late middeleeuwen en lang daarvoor.

De vermoede mate van verstoring en het eerder bescheiden archeologisch potentieel maken dat de financiële kost die verder vooronderzoek, met of zonder ingreep in de bodem, met zich mee zou brengen niet in verhouding kan staan met de eventuele kenniswinst die verder archeologisch onderzoek zou opleveren. Indien we hier dan nog de eerder beperkte omvang van het plangebied in rekening brengen moet duidelijk zijn dat verder archeologisch onderzoek, in het beste geval, slechts een zeer gefragmenteerde, contextloze waarneming van menselijke activiteit in het verleden zou opleveren. Het is dan ook op basis van de kosten-batenanalyse dat in dit dossier wordt afgezien van verder onderzoek.

2.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant afbraakwerken, nieuwbouw en herinrichting op zijn terrein aan de Legeweg te Sint-Andries, Brugge. Deze werken vormen een bedreiging voor eventueel aanwezig ondergronds erfgoed. Op basis van de huidige toestand van het terrein in combinatie met de gegevens van de bodemkaart van Vlaanderen wordt verwacht dat het archeologisch niveau in grote mate geroerd is. De gegevens van de CAI in combinatie met het DHMV tonen duidelijk aan dat bewoning en begraving in de omgeving moet gezocht worden op de zuidelijk gelegen heuvelrug. Hoewel toch moet uitgegaan worden van een zeker archeologisch potentieel laat de kosten-baten afweging niet toe een archeologisch onderzoek, met of zonder ingreep in de bodem, aan te bevelen.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

Dhoore M. en Focke C., 2009. Sint-Kruis in de Brugse paallanden. Publicatie van Heemkunde Sint-Kruis.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

De Moor G & Van De Velde D., 1994. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 13 – Brugge. Vlaamse overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

Jacobs P., Marechal R., De Ceukelaire M. en Sevens E. o.l.v. De Breuck W. en De Moor G., 1993. Toelichtingen bij de Geologische Kaart van België - Vlaams Gewest, Kaartblad 13, Brugge. Belgische Geologische Dienst en Vlaamse overheid, afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, 38p.

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Hollevoet, Y. & Hillewaert, B. 2002: Het archeologisch onderzoek achter de voormalige vrouwengevangenis Refuge te Sint-Andries/Brugge (prov. W. VI). Nederzettingssporen uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen, Archeologie in Vlaanderen VI, 191-207.

Gilté S. & Van Vlaenderen P. met medewerking van Vanwalleghem A. & Dendooven K. 2005: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Brugge, Deelgemeente Sint-Andries*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen WVL19, (onuitgegeven werkdocumenten).